הלכה · משנה תורה · מפרשים · יצחק ירנן · ספר טהרה

# יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שאר אבות הטומאות

רבי אליקים גאטינייו

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שאר אבות הטומאות

רבי אליקים גאטינייו

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יצחק-ירנן-על-משנה-תורה-הלכות-שאר-אבות-הטומאות/
הקובץ נוצר ב־19 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק ג** ..... 4
הלכה י ..... 4
**פרק ט** ..... 4
הלכה א ..... 4
**פרק יט** ..... 6
הלכה ב ..... 6

## פרק ג

### הלכה י

**עיין** מ"ש פ"ג דמאכלות אסורות ה"ז.

## פרק ט

### הלכה א

**כתוב** אצלי בחי' מס' מכות דף ד' גמ' חבית מלאה מים וכו', לא עלתה לו טבילה ופי' רש"י שמא וכו' ושמא בא זה ראשו ורובו במים שאובים וזה אחד מן הפוסלין את התרומה עכ"ל. פי' דשמא יבוא אחר הטבילה ראשו ורובו באותן מים שאובים שמכונסים יחד וגזרו חכמים דמי שבא ראשו ורובו במים שאובים יהיה טמא לתרומה כדתנן בסוף זבים אלו פוסלין את התרומה וכו' והבא ראשו ורובו במים שאובים והטהור שנפלו על ראשו ורובו ג' לוגים וכו' שהיא אחת מגזרת י"ח דבר בפ"ק דשבת דף י"ג.

**וראיתי** להרב מל"מ פ"ט דאבות הטומאות ה"א כתב על דברי רש"י דידן וז"ל והנראה דס"ל שדין זה לא נאמר כי אם בתרומה משום דלחולין הא קי"ל דמקוה שיש בו ארבעים סאה ונפלו בו שלשה לוגין לא פסלוהו וכו' אלא משום לתא דתרומה נגעו וכו' עכ"ל, והרי כתבנו מתני' דסוף זבים דנראה ממנה דדוקא לתרומה גזרו וא"צ לראיה מעלמא. והנה הרמב"ם נייד מפי' רש"י שכתב פ"ו מהל' מקואות ה"י חבית מלאה מים הטובל שם לא עלתה לו טבילה אי אפשר וכו' עכ"ל, ומדלא כתב לתרומה כמ"ש רש"י אלא העתיק לשון המשנה בעצמו נראה דמפרש לה לטמא שטבל דלא עלתה לו הטבילה וכן הבין מרן ז"ל לכאורה מדבריו וכן נראה בבירור ממ"ש פ"ז ה"ט אפי' חבית של יין ומראה אותו מקום כמראה היין הטובל באותו מקום לא עלתה לו טבילה והתם איירי בטמא שטבל (וב' ל' א') [ובטהור לא איירי] וא"כ אין מקום למ"ש מרן (ונראה) [ואפשר] לדחוק וכו' יעו"ש, ומאי דקשיא ליה למרן לשיטת הרמב"ם ממ"ש פ"ד מקוה שיש בו מ' סאה אפי' שאב ושפך לתוכו כל היום כולו כשר וסתם מקוואות קוו וקיימי ואפ"ה מכשיר עכ"ל, ולא קמקשי כן לרש"י משום דלרש"י יאמר דההיא מתני' איירי לחולין שהטבילה מועלת והכא איירי לתרומה משא"כ להרמב"ם.

**וראיתי** להרב מל"מ כתב על מ"ש הר"מ וככר של תרומה וכו' דברי רבינו צריכין תלמוד דהככר הזה במאי נטמאה אי במים שנטמאו הא איתעביד השקה ומהכרח זה כתבו רש"י והתוס' דאיירי במשקין וכו' וצ"ע עכ"ל. וקודם בואי ליישב דברי הר"מ יש לתמוה על הרב ז"ל אדתמיה ליה בבבא דככר של תרומה ליתמה ליה ברישא שכתב דלא עלתה

לו טבילה ואמאי לא עלתה לו טבילה הנך מים שאובים נטהרו בהשקה ונעשו כשרים לטבילה וכמ"ש התוס' על רש"י ד"ה אמר יעו"ש והיא היא דקשיא ליה למר ז"ל. ולישב דברי הר"מ נראה דטעמו ונימוקו עמו במה שפי' דלא עלתה לו טבילה שהיה טמא וטבל הוא דאי כפי' רש"י מאי איריא דנקט הטובל שם וכו' דמשמע דמיירי בשהיה טמא לימא אפילו טהור שטבל שם פוסל וכו' ולקושיית הרב מל"מ נראה דס"ל דכיון דחיישינן דאיכא מים מכונסים אף דבעלמא בהשקה נכשרים שאני נדון דידן דהטמא יורד לתוך מים המכונסים ולא יהבו רבנן להם כח לטהר לאחרים וכיון דאינן מטהרים נטמאים ואח"כ נטהרים בהשקה וז"ש הרב מל"מ וז"ל אם תאמר במים שנטמאו משום הטובל בהם וכו'.

**נמצא** לפי האמור בשעה שנוגע הטמא במים נטמאו א"כ באותה שעה שהטמא עומד במים נפל הככר שם נטמא ואה"נ דאי נפל אח"כ נטהרו המים והר"מ איירי בשנפל בעודו שם ומאי דבברייתא תני יין בהא דככר והר"מ במים הכי גריס לה הר"מ בברייתא חבית מליאה מים והיינו טעמא מדסיים חיישינן לג' לוגין מים שאובין וכו' ואי איירי ביין למה תלה מטעם מים שאובין הו"ל למיתלי דבא ראשו ורובו ביין ולא חשיב טבילה דעד כאן לא נאמר דמשקין אינן פוסלין אלא בעירוב ג' לוגין ולא במכונסין משו"ה גריס מים ורש"י דגריס יין מכח דהכי תני בתוספתא דומה לה בפ"ה דמקוואות הביאה הר"ש פ"ז מ"ד וז"ל חבית שנשברה בים הגדול ומראה אותו מקום כמראה אותו היין הטובל באותו מקום כאילו לא טבל וכו' ואינו ענין אחד לברייתא דידן, וע"פ האמור יובנו דברי התוס' ד"ה תניא נמי הכי שדבריהם אינם מובנים והרב חידושי הלכות נדחק בהו טובא.

**ולענ"ד** הכי פירושו דרש"י ס"ל כדעת הרמב"ם וכדכתיבנא ואין מקום למ"ש התוס' עליו בד"ה אמר, ברם בברייתא מודה רש"י דגרסינן יין דדחיקא ליה לאוקמא דככר שנפל איירי בשעה שהטמא עומד בתוכו וכיון שכן דאיירי אחר שעלה הטמא נטהרו המים וא"כ היאך הככר טמא ובהכי יבואו דברי התוס' על מכונם.

**וראיתי** להרמב"ן בחידושיו כתב וז"ל לא עלתה לו טבילה יש מפרשים דג' לוגין של אותן מים שאובין שעומדים במקום אחד פוסלין אותן מ' סאה שבים הגדול שהוא טובל בה וקשה דתנן מקוה שיש בו מ' סאה ממלא בכתף ונותן ואמרו בשם ר' משה הדרשן דמים מלוחים שאני שאינן מתערבין עם המתוקים עכ"ל. (הי) [הרי] לך פי' הרמב"ם ז"ל שהבאנו לעיל ומה שתירץ ר"מ הדרשן הוא דבר מוכחש מעצמו והנכון כמו שתירץ מרן ז"ל.

# פרק יט

## הלכה ב

**עיין** מ"ש בחידושי הל' חמץ ומצה פ"ב הל' י"ב.